

**QISQA MUDDATLI MAKTABGACHA TA'LIM MUASSASALARINI TASHKIL
ETISH**

**Jo'rayeva Xolida
Meliboyeva Farangiz
Abdurasulova Ozoda**

Denov tadbirkorlik va pedagogika instituti 4- bosqich talabasi

Abstrakt : Qisqa muddatli guruhlardagi ta'lism-tarbiya jarayonining mazmuni O'zbekiston Respublikasi Maktabgacha ta'lism vazirligi tomonidan tasdiqlangan Maktabgacha ta'lism davlat ta'lism dasturiga hamda ilk va maktabgacha yoshdagi bolalar rivojlanishiga qo'yiladigan davlat talablariga muvofiq ishlab chiqilgan maktabgacha ta'lism tashkiloti dasturida belgilab beriladi.

Annotatsiya : Qisqa muddatli guruhlardagi ta'lism-tarbiya jarayonining mazmuni moslashuvchan xususiyatga ega, shuningdek, bolaning o'ziga xos, shaxsga yo'naltirilgan kamol topishini ta'minlaydigan innovatsion pedagogik texnologiyalardan foydalanishni o'z ichiga oladi.

Kalit so'zlar : qisqa.muddatli,maktabgacha ta'lism,tashkil etish ,guruxlar,metodika,qo'llanma,uslub ,

Qisqa muddatli guruhlardagi ta'lism-tarbiya jarayoni yakka tartibdagi va birgalikdagi faoliyatning har xil shakllarini — ham katta yoshdagilarning bolalar bilan, ham bolalarning o'zlarini ishtirokidagi shakllarini o'z ichiga oladi.

Negizida qisqa muddatli guruh tashkil etilgan maktabgacha ta'lism tashkilotining rahbari bolalar bilan metodik ishlarni tashkil etadi, qisqa muddatli guruhlarda ta'lism-tarbiya jarayoni tashkil etilishini va hujjatlar yuritilishini nazorat qiladi.

Qisqa muddatli guruhlarda bolalar bilan mashg'ulotlarni tashkil etishda ta'lism yuklamasi bir haftalik ta'lism yuklamasining eng ko'p ruxsat etilgan hajmidan va mashg'ulotlarning eng ko'p ruxsat etilgan sonidan oshmasligi kerak.

Uzluksiz ta'lism faoliyati muddati sanitariya talablariga muvofiq hisoblab chiqiladi.Davlat maktabgacha ta'lism muassasasida quyidagi qisqa Muddatli guruhlar faoliyat ko'rsatishi mumkin:

Rivojlantirish guruhi – soni 20 nafardan kam, biroq 25 Nafardan ortiq bo'limgan 3 yoshdan 7 yoshgacha bo'lgan Bolalar uchun ularni har tomonlama rivojlantirish, tengdoshlar Va katta yoshli bolalar jamoasiga moslashtirish maqsadida Tashkil etiladi; «Kelajakdagi o'quvchi» guruhi – soni

20 nafardan kam, biroq 25 nafardan ortiq bo'Imagan 5 yoshdan 7 yoshgacha bo'Igan Bolalar uchun ularni maktabga tayyorlash maqsadida tashkil Etiladi; Integrallashgan guruh – soni 15 nafardan kam, biroq 20 Nafardan ortiq bo'Imagan 3 yoshdan 7 yoshgacha bo'Igan Bolalar uchun bolalarni jamiyatga moslashtirish, rivojlanishida Ruhiy nuqsoni bo'Igan bolalarga muntazam ravishda Psixologik-tibbiy-pedagogik yordam ko'rsatish, ularga taTimitarbiya berish, ota-onalarni konsultativ-metodik qo'llabquvvatlash maqsadida tashkil etiladi. Ushbu guruhda sog'lom bolalar bilan birgalikda uch nafardan ortiq bo'Imagan «ruhiy Rivojlanishi sust» tashxisli bolalar ham yakka tartibdagi reja Bo'yicha ta'lim oladi; «Muammadli bola» guruhi – soni 15 nafardan kam, biroq 20 nafardan ortiq bo'Imagan 4 yoshdan 7 yoshgacha bo'Igan Nogiron bolalar uchun ularga muntazam ravishda psixologiktibbiy-pedagogik yordam ko'rsatish, ta'lim jarayoniga jalb Etish, ijtimoiy moslashtirish, bolalarni tarbiyalash va o'qitishni Tashkil etishda ota-onalarga yordam berish maqsadida tashkil Etiladi. Ushbu guruhda nogiron bolalar bilan birgalikda sog'lom Bolalar ham bo'lisi mumkin, nogiron bolalar [aqliy yetukligi Saqlangan] soni 3 nafardan kam bo'Imasligi lozim. Maktabgacha ta'lim muassasasida qisqa muddatli Guruhlarning boshqa turlari ham tashkil etilishi mumkin. Qisqa muddatli guruhlarda bemor va nogiron bolalar bilan Ishlaganligi uchun tarbiyachi va tarbiyachining yordamchisiga Qo'shimcha haq to'lanmaydi. Quyidagilar qisqa muddatli guruhlar faoliyatini Moliyalashtirish manbalari hisoblanadi: O'zbekiston Respublikasi Davlat byudjeti mablag'lari; Tarbiyalanuvchining davlat maktabgacha ta'lim Muassasasida bo'Igan davri uchun badal to'lovlari; Jismoniy va yuridik shaxslarning homiylik xayriyalari; Qonun hujjalarda taqiqilanmagan boshqa manbalar. Tarkibida qisqa muddatli guruh mavjud bo'Igan davlat Maktabgacha ta'lim muassasasining pedagog xodimlari Bolalar hayoti va sog'lig'i uchun, qisqa muddatli guruhlarni Tashkil etish shakllari, metodlari va vositalari bolalarning yoshi va ruhiy-fiziologik imkoniyatlariga muvofiqligi uchun Javob beradi. Davlat maktabgacha ta'lim muassasalarida maktabgacha Yoshdag'i bolalar uchun zarur moddiy-texnika sharoitlari mutaxasis tomonidan ta'minlanadi. Davlat maktabgacha ta'lim muassasasidagi qisqa muddatli Guruhlar soni tegishli ravishda Qoraqalpog'iston Respublikasi Maktabgacha ta'lim vazirligi, viloyatlar maktabgacha ta'lim Boshqarmalari va Toshkent shahar maktabgacha ta'lim bosh Boshqarmasi tomonidan sanitariya qoidalari, normalari Va gigiyena normativlarini hisobga olgan holda, aholining Ehtiyojiga hamda ta'lim jarayonini ta'minlash uchun yaratilgan Shart-sharoitlarga qarab belgilanadi. Qisqa muddatli guruhlarni tashkil etish

davlat maktabgacha Ta'lim muassasasi va ota-onalar bilan tuziladigan shartnoma Asosida amalga oshiriladi. Qisqa muddatli guruhlarni tashkil Etishda shtatlar jadvali, bolalarning kundalik faoliyatini Tashkil etish tartibi, bolalar ro'yxati va ta'lim dasturlari ishlab Chiqilgan bo'lishi lozim.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR:

1. <https://fayllar.org/savolnoma-12-maktabgacha-talim-muassasalarining-qanday-turlari.html?page=5>
2. Fotima QODIROVA, Shoista TOSHPO'LATOVA,Nargiza KAYUMOVA, Malohat A'ZAMOVA ,MAKTABGACHA PEDAGOGIKA